R. Levi Morrow
Levidmorrow@gmail.com

Rav Moshe Feinstein and Liberalism as Hesed

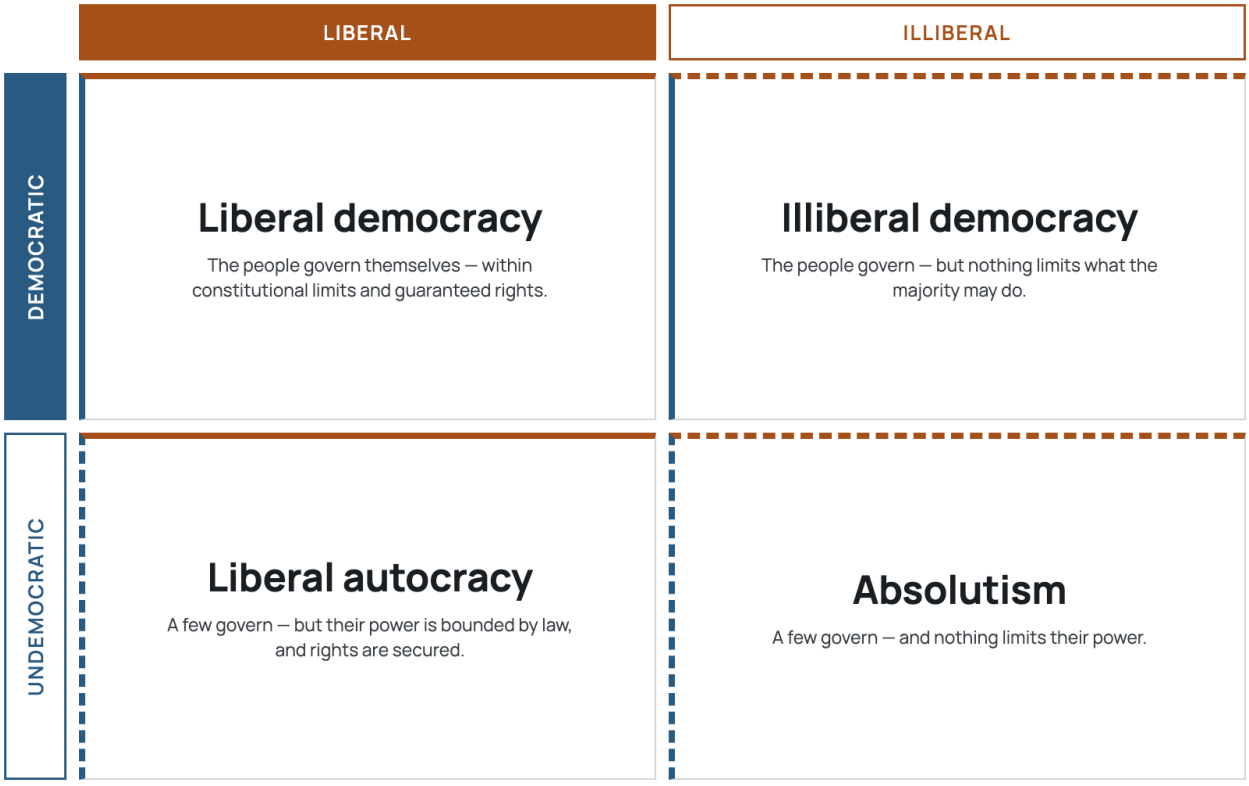
Terms and Definitions

A. Democracy

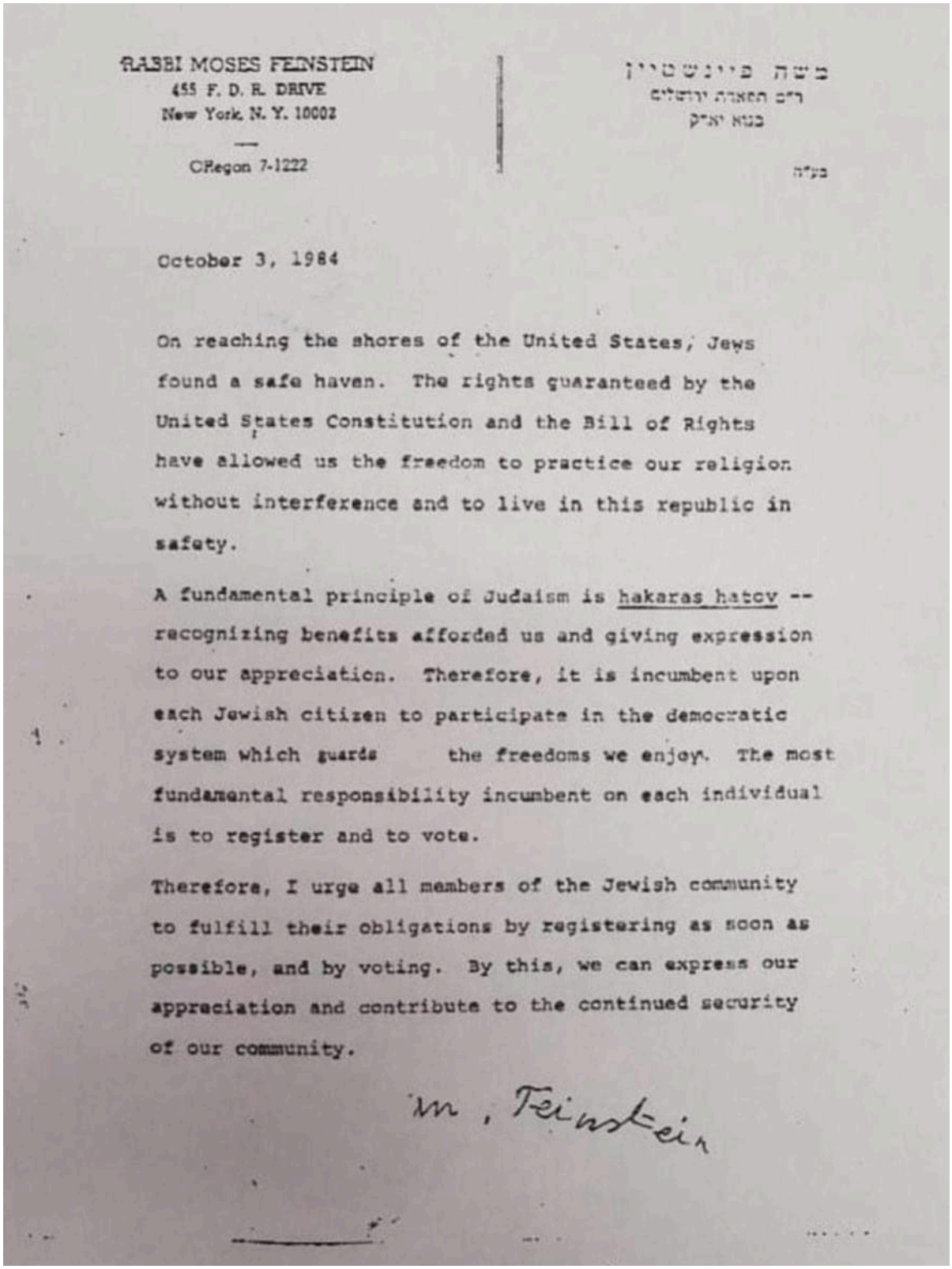
A government where, to a meaningful degree, the group of people who govern is the same as the group of people who are governed.

B. Liberalism

A set of beliefs about government and society which value freedom. Liberal governments and states therefore maintain limits on both the extent and scope of government power. This typically takes the form of constitutionally-determined governing structures and certain guaranteed rights for residents and citizens.

1. Rav Moshe Feinstein, Letter on Voting (Oct. 3, 1984; circulated at the behest of the JCRC)

RABBI MOSES FEINSTEIN
455 F. D. R. DRIVE
New York, N. Y. 10002

REgon 7-1222

משה פיינשטיין
רח"ם תפארת ירושלים
בנוא יארק

בעזה"

October 3, 1984

On reaching the shores of the United States, Jews found a safe haven. The rights guaranteed by the United States Constitution and the Bill of Rights have allowed us the freedom to practice our religion without interference and to live in this republic in safety.

A fundamental principle of Judaism is hakaras hatov -- recognizing benefits afforded us and giving expression to our appreciation. Therefore, it is incumbent upon each Jewish citizen to participate in the democratic system which guards the freedoms we enjoy. The most fundamental responsibility incumbent on each individual is to register and to vote.

Therefore, I urge all members of the Jewish community to fulfill their obligations by registering as soon as possible, and by voting. By this, we can express our appreciation and contribute to the continued security of our community.

M. Feinstein

On reaching the shores of the United States, Jews found a safe haven. The rights guaranteed by the United States Constitution and the Bill of Rights have allowed us the freedom to practice our religion without interference and to live in this republic in safety.

A fundamental principle of Judaism is *hakaras hatov*—recognizing benefits afforded us and giving expression to our appreciation. Therefore, it is incumbent upon each Jewish citizen to participate in the democratic system which guards the freedoms we enjoy. The most fundamental responsibility incumbent on each individual is to register and to vote.

Therefore, I urge all members of the Jewish community to fulfill their obligations by registering as soon as possible, and by voting. By this, we can express our appreciation and contribute to the continued security of our community.

Gratitude for Liberalism

2. *Darash Moshe*, vol. 1, 415–416 (Shabbat Zakhor, 13 Adar 5699; Mar. 4, 1939)

... כל אמונה טפלה שבעולם וכן כל שיטה הבלית שבעולם אומרת שהיא מאירה בעולם ומציירת איזה דברים יפים לאחוז העינים ולצודד נפשות, אבל מאחר שהרבה אין רוצים בזה **הם כופים בחרב ובחנית את כל שיכולים שיקבלו אמונתם ושיטתם, כידוע בכל עת ועידן בין באמונות בין בשיטות בין בזמן העבר בין בזה"ז, ועוד ביתר שאת כמו ממשלת רוסלאנד וממשלת אשכנז וכדומה**, וזהו הפסולת שבהמאור שלהם, ויצא סופו שנשאר רק הרשעות לבד ולא השיטה שציירו, ששוב אינם צריכים לזה מאחר שיש להם חרב וחנית, ונמצא שכיון שהי' מעורב במאור שלהם שמרים דהוא פסולת דחרב וחנית הי' מקום לטעות שהשמרים מאירים עד שלבסוף נשאר רק החרב והחנית לבד והמאור נכבה לגמרי, כמו שראינו בעינינו ברוסלאנד ואשכנז בשני הקצוות. **ויצא מזה שאין למלכות שהוא הכח לקבל אמונה ושיטה אחת, משום שלבסוף ישאר רק הכח ולא השיטה ויהי' חורבן בעולם כמו שרואין אנו בעינינו.**

וא"כ יקשה הא דרך התורה הוא ג"כ שמלכות ישראל תשגיח גם על דיני התורה, וע"ז מורה המקדש שזהו יסוד אומתנו, וא"כ איך נקפיד על מלכי אוה"ע שמשגיחין על אמונתם ושיטתם. ע"ז תירץ שאמנם בנ"י יכולין למסור למלכותם גם את התורה, משום שסופו לצוות להם שידליקו במנורה רק שמן זית זך שלא הי' מעולם שמרים, היינו שרק במאור התורה יאירו, בזה שהוא עם נבון וחכם להשפיע על כל העולם, וכמו שהי' בימי דוד ושלמה שנהרו אליהם מכל הגוים והרבה התגיירו מצד אהבת ה' והתורה לבד, **כי אסור לישראל לכוף את העמים להתיהד, ואיננו כופים את שום עם ומדינה לזה, ואדרבה אין מקבלין גרים כשיש אף רק ספק שרוצים להתגייר בשביל איזה פחד או ענין גשמי אחר, ולכן אין לחוש כלל לזה, רק המלך הצדיק יראה בכח שכל התורה להשפיע על העולם,** ואף אלו מבנ"י שנתחייבו מיתה כמה קשה הוא עד שמתחייב אחד מיתה, כי **רק צדק ומשפט לבד היא מאור שלנו בלי שום תערובות שמרים.** לכן מהר להודיע באמצע ציווי המשכן לתרץ מה שמסר את התורה להנהגת המלוכה שיצטרכו לשמן זית זך, אף שאין כאן מקום הציווי.

והנה עמלק ג"כ מה שבא להלחם הי' לו איזה שיטה שרצה להראות לפי טעותו שלא הי' בדרך נס ואין מה לירא מהם, וא"כ הי"ל מתחלה להתוכח בדברים ולהראות צדקתו אם יכול או להודות כשלא יוכל, והוא לא עשה כן אלא בא תיכף להלחם, א"כ הראה שהעיקר הוא השמרים. לכן צריכין אנו לזכור בפה ובלב כדי שנדע שכל אמונה ושיטה המשתמשת

במלכות ובכח ואינה מסתפקת במאורה לבד הם רק דברי הבל ושקר ומטעין רק את הבריות, ובאמת אין שם שום מאור, וזהו התועלת מזכירת עמלק גם לנו.

היוצא מזה שכל מלכות מאוה"ע אינה רשאה לתפוס בשיטה אחת, אלא צריכה רק לעשות עבודה שלה שהוא להשגיח שלא יעשו עול אחד נגד חברו שלא לגזול ולרצוח, שאלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו, אבל לענין שיטות ואמונות ודברים יהי' כל אחד חפשי לעשות מה שרוצה. **וא"כ מלכות אה"ב שעוד לפני ק"נ שנה קבעה חוק מלכותה שלא יחזיקו שום אמונה ושום שיטה אלא כל אחד יעשה כרצונו, והמלכות תשגיח רק שלא יבלעו אחד את חברו הרי הם עושין כרצון השי"ת,** ולכן הצליחו ונתגדלו במשך זמן הזה. ומחוייבין אנו להתפלל בעדם שהשי"ת יצליחם בכל אשר יפנו. ובקרוב יושע יהודה וישראל אמן.

... Every spurious faith in the world, and likewise every vain doctrine in the world, claims that it illuminates the world, and depicts some beautiful things in order to dazzle the eyes and ensnare souls. But since many do not want these things, **they compel all whom they can, by sword and spear, to accept their faith and doctrine—as is known in every time and period, with faiths and with doctrines alike, in the past and in our own time, and even more so, as with the government of Russia and the government of Germany and the like.** This is the refuse (*pesolet*) in their light. And in the end, only the wickedness remains, and not the doctrine they depicted, for they no longer need it once they have sword and spear. Thus, since their light was mixed with dregs—the refuse of sword and spear—there was room to err and think that the dregs give light, until in the end only the sword and spear remain and the light is entirely extinguished, as we have seen with our own eyes in Russia and Germany at the two extremes. **It follows from this that no kingdom, which is force, can adopt a single faith and doctrine, for in the end only the force will remain and not the doctrine, and there will be destruction in the world, as we see with our own eyes.**

If so, one might ask: the way of the Torah is also that the kingdom of Israel oversee even the laws of the Torah—and the Temple teaches this, that this is the foundation of our nationhood. How, then, can we object to the kings of the nations who enforce their faith and doctrine? To this, Scripture answers that indeed the Jews may entrust the Torah, too, to their kingdom, because God would eventually command them to light in the menorah only pure olive oil that never had dregs—that is, that they illuminate only by the light of the Torah, in being a wise and understanding people that influences the whole world, as in the days of David and Solomon, when people streamed to them from all the nations and many converted out of love of God and the Torah alone. **For Israel is forbidden to compel the nations to become Jews, and we do not compel any people or state to do so; on the contrary, we do not accept converts when there is even a doubt that they want to convert out of some fear or other material interest. Therefore there is no concern about this at all: the righteous king will simply see to influencing the world by the intellectual power of the Torah.** And even among Jews liable for death—how difficult it is for anyone to become liable for death! **For only righteousness and justice alone are our light, without any admixture of dregs.** Therefore Scripture hastened to make this known in the middle of the command of the Tabernacle, to explain why the Torah was entrusted to the governance of the monarchy: they would need pure olive oil—even though this is not the place of that command.

Now Amalek, too, in coming to make war, had some doctrine he wished to demonstrate according to his error—that the Exodus was not miraculous and there was nothing to fear. If so, he ought first to have argued with words and demonstrated that he was right if he could, or conceded if he could not. But he did not do so; he came immediately to make war. Thus he showed that the essence is the dregs. **Therefore we must remember with mouth and heart, so that we know that every faith and doctrine that makes use of the kingdom and of force, and is not content with its light alone, is nothing but words of vanity and falsehood that only mislead people, and in truth there is no light there at all. This is the benefit of remembering Amalek for us, too.**

It emerges from this that no kingdom of the nations of the world is permitted to adopt a single doctrine; it must do only its proper work, which is to see to it that no one does wrong to his fellow—not to rob and not to murder—for "were it not for fear of the government, each man would swallow his fellow alive" (M. Avot 3:2). But with respect to doctrines and faiths and such matters, each person shall be free to do as he wishes. **If so, the kingdom of the United States, which already 150 years ago enshrined in the law of its polity that it does not maintain any particular faith or doctrine, and that each person can do as he will, and the kingdom sees only to it that no one swallows his fellow—they are acting in accordance with the will of the Holy One, blessed be He.** Therefore they have succeeded and grown great over the course of this time. And we are obligated to pray on their behalf that God grant them success in all that they turn to. And soon may Judah and Israel be saved, Amen.

3. Iggerot Moshe, Hoshen Mishpat 2:29 (Rosh Hodesh Kislev 5738; Nov. 11, 1977)

הנה בדבר עניני החסד אשר הממשלה שלנו ארצות הברית שבאמעריקא, שהשם יתברך ברחמיו המרובים על שארית הפליטה מיהודי כל מדינות יוראפ ושארית גדולי התורה ותלמידיהם הביאנו לכאן ונוסדו מקומות התורה ישנים שמיוראפ וגם חדשים, **וע"י שמלכות של חסד זו שכל מטרתה הוא להטיב לכל תושבי המדינה המציאה כמה ענינים של פראגראמען לעזור לתלמידים שבכל בתי הספר שבמדינה שיוכלו ללמוד ולהתגדל בלמודם, שגם מוסדות התורה יש להם עזרה גדולה לתלמידיהם, ודאי כל ראשי הישיבות המנהלים והתלמידים מכירים בכל טובות המדינה ומברכים לשלום המדינה ולכל העומדים בראשה בכל הברכות.** ...

Regarding the matters of kindness of our government, the United States of America: The Holy One, blessed be He, in His abundant mercy upon the remnant that survived from among the Jews of all the lands of Europe and the remnant of the great Torah scholars and their students, brought us here, and Torah centers were established—old ones from Europe and new ones as well. **And through this kingdom of kindness (*malkhut shel hesed*), whose entire aim is to benefit all the residents of the country, which has created various programs to help the students in all the schools in the country so that they can learn and grow in their studies—so that the Torah institutions, too, have great help for their students—certainly all the roshei yeshiva, administrators, and students are grateful for all the benefits of the state, and bless the welfare of the state and all who stand at its head with every blessing.** ...

4. Iggerot Moshe, Orah Hayyim 2:25 (5 Tevet 5723; Jan. 1, 1963)

... **ובדבר התפלה הקצרה שאומרים הילדים בבתי ספר של המדינה, כנראה שבכוונה לא הזכירו רמז מאמונתם משום שנעשו הבתי ספר גם ליהודים ולעוד עמים אשר במדינתו הגדולה והמושלים במדינתנו הם אנשי חסד ואין רוצים להשליט אמונתם על שאר האזרחים ולכן יסדו נוסח כזה שלכן לא שייך לחוש שנתייסד ע"י כומרים לכוונה לאמונתם ולכן אין בזה איסור מדינא וגם חשש רואין אף אם נימא שאיכא במתפללין יחד מסתבר שליכא בכאן שידוע שנתייסד שכל אחד יכוין לאמונתו.**

ולהזכיר שם גד באנגלית שהוא הכוונה על השי"ת בגילוי הראש נראה שאין להקפיד כ"כ, דהא הש"ך יו"ד סימן קע"ט ס"ק י"א כתב דבלשון חול כמו גט אינו שם כלל ומותר למחקו והוא פשוט אצלו כ"כ עד שאמר בלשון והגע עצמך דהא מותר למחוק שם שנכתב בלשון חול, ומצד זה מתיר אף ללחוש על המכה ולרקוק בהזכרת פסוק בלשון לעז אף שאמר גם השם בלשון חול כרש"י בשם רבו ורק לכתחלה יש ליזהר עיי"ש, א"כ כ"ש לענין הזכרה בגילוי הראש שיש שסוברין שאף שם ממש הוא רק למדת חסידות, וכן משמע גם לשון המחבר בסימן צ"א סעיף ג' שכתב בלשון יש אומרים שאסור משמע שאינו לכו"ע, שודאי אין להחמיר כשאי אפשר כמו לאלו שבבתי ספר המדינה שלא ילבשו היארמולקעס [הכיפות] ואין קפידא במה שיזכירו גם שם גד בלשון אנגלית, **ומצד זה היו יוצאין ידי תפלה דאורייתא כיון שאין הנוסח מכומרים...**

זהו מה שנתבאר לדינא. **ולהתערב במחלוקת בני המדינה אם לומר תפלה זו בבתי ספר של המדינה או לבטל, עצתי היתה שלא להתערב יראי ה' בזה** אף שיש סוברים שצריך להתערב ולומר שדעתנו הוא שיאמרו התפלה ויש פנים לכאן ולכאן ואל תעשה עדיף.

... **As for the short prayer that the children recite in the public schools: it appears that they deliberately did not mention any hint of their faith, because the schools were made also for Jews and for other peoples in this great country, and the rulers of our country are men of kindness (*anshei hesed*), and they do not want to impose their religion upon the other citizens—therefore they established the text that they did. Hence there is no room for concern that it was established by clergy with intent toward their faith, and so there is no prohibition in it according to the letter of the law. And the concern about onlookers, too—even if we say it applies when [Jews and non-Jews] pray together—reasonably does not apply here, since it is known that the prayer was established with the intent that each person would have in mind his own faith.**

As for mentioning the name "God" in English—which refers to God, blessed be He—with an uncovered head, it seems one need not be so particular. For the Shakh (Yoreh De'ah 179:11) wrote that a divine name written in a vernacular language, like "*Got*," is not a Name at all and may be erased; this was so obvious to him that he wrote, "Consider: it is permitted to erase a Name written in a vernacular language." On this basis he permits even whispering [an incantation] over a wound and spitting while mentioning a verse in a foreign language, even though one also says the Name in the vernacular, following Rashi in the name of his teacher, and only *le-khathila* should one be careful; see there. If so, all the more so regarding mentioning it with an uncovered head, where some hold that even for an actual Name, this is only a pious practice. This is also implied by the language of the *Mehaber* (Orah Hayyim 91:3), who wrote "some say it is forbidden," implying that it is not universally held. Certainly one should not be stringent where it is not possible, as for those in the public schools who cannot wear yarmulkes;

there is no objection to their also mentioning the name "God" in English. **And from this standpoint they would fulfill the biblical obligation of prayer, since the text is not from clergy...**

This is what has been clarified as halakhah. **As for getting involved in the dispute among the citizens of the country over whether to say this prayer in the public schools or to abolish it, my counsel has been that God-fearing people not get involved in this**—even though some hold that one must get involved and say that our opinion is that the prayer should be said. There are arguments on both sides, and "doing nothing is preferable."

Staying Out of It

5. Iggerot Moshe, Hoshen Mishpat 3:5 (1st day of Rosh Hodesh Elul 5729/Aug. 14, 1969)

Editor's note to the question reads: "Whether to oppose laws of capital punishment."

שאלה הראשונה בהנהגת דיני הערכאות שבמדינתינו ח"ו לנו לומר דבר בזה, וכפי החוקים שנקבעו מהממשלה כן יש להם לנהוג, **ואנו תושבי המדינה אשר אנחנו חסים בצלם אין לנו לערער, וכ"ש במלכות זו דארה"ב שהיא ממשלת חסד ויושר ומגינה על היהודים** אשר אנחנו מתפללים בעדה להשי"ת בכל עת שיצליח השי"ת אותם בכל עניני המדינה, ותמיד יהיה עיניהם לטובה על היהודים. ואין ללמד את הילדים שיעשו בקורת על עניני המדינה, רק שצריך ללמדם תורתנו הקדושה **ומה לנו לדבר כלל בדבר דיני והנהגות המדינה**.

The first question concerns conduct regarding the courts of our state. God forbid that we say anything about this. Rather, as the laws are established by the government, so must the courts conduct themselves. **We, the residents of the state, who live under its protection, have no right to raise objections—especially in this kingdom, the United States of America, which is a government of kindness and justice and which protects the Jews.** A government for which we pray to the Holy One, blessed be He, at all times, that God grant it success in all matters of state, and that its eyes always look favorably upon the Jews. One must not teach children to engage in criticism of matters of the state. Rather, one must teach them our holy Torah. **What concern is it of ours to speak at all about the laws and governance of the state?**

6. Iggerot Moshe, Hoshen Mishpat 2:68 (Purim 5741/Mar. 20, 1981)

Addressed to "the honorable minister of the state" who had asked for the Torah's view on capital punishment.

ראשית הנני להביע רגשותי באהבה וביראת הכבוד לשר המדינה בדבר רצונו לידע דעת התורה שניתנה מהשם יתברך על ידי משה רבנו בהבאור בתורה שבעל פה שנמסר מחכמי דור לחכמי דור עד שנכתבת בגמרא ובפוסקים הרמב"ם והשלחן ערוך ועוד שהיא דעה האמתית, **וגם במה שיש לשר המדינה בטחון שאני ידע להשיב האמת והנכון לפי דיני התורה שעל זה יתברך מהשם יתברך בכל**.

ועתה אשיב בקצרה, כי בעצם נאמר בתורה עונשי מיתה לעבירות החמורות מאד כרציחת נפש אדם, ומיני גניבת אדם, ומיני עריות, ועל אחד שעובד עבודה זרה שהוא לשמש ולירח ולעץ ולאבן וכדומה שאז הוא מופקר לעשות כל מה שבלבו ממיני נבלות ואכזריות שבעולם שיבדו הרשעים לטובת עצמם, **אבל לא היה זה מצד שנאה לעושי דבר הרע ומצד יראה לקיום העולם** דעל זה איתא בגמ' (ב"מ פ"ג ע"ב) יבא בעל הכרם ויכלה את קוציו והלכה כן כדפסק הרמב"ם (ה' חובל פ"ח ה"ט) וכל הפוסקים, **אלא הוא שידעו האינשי חומר האיסורים אלו ולא יעברו על זה. ומצד שני, יש הדגשה על חשיבותו של כל נפש, ועוד חשבונות,** ולכן נצטוינו שלדון דיני נפשות אינם כשרים אלא על פי סנהדרין שנסמכו לזה ואין סומכין לזה אלא לגדולים ביותר בחכמת התורה וגם גדולים בשאר חכמות, ויהיו ענוים מאד ויראי השם יתברך ושונאי ממון ואוהבי האמת והאהובים לבריות בזה שהם בעלי טובה ונפש שפלה וחברתן טובה ודבורן ומשאן בנחת עם הבריות ולא יהא שום גנאי ולא שם רע עליהם והרחמנים ביותר. ומטעם זה אין מעמידין זקן מופלג בשנים שכבר נשכח ממנו קצת צער גדול בנים ולא מי שאין לו בנים שאולי חסר לו קצת רחמנות ויכעוס על העוברים יותר מדי. ואנשים גדולים וטובים אלו אין יכולים לדון אלא כשהם עשרים ושלשה סנהדרין, ולבד זה צריכין להושיב לפניהן שלש שורות גדולים בתורה מאד אך שעדיין לא הגיעו למדרגת הסנהדרין אבל קרובה להם שהוא שמירה גדולה כדי שלא יחייבו בטעות, דהא כשיהא נדמה לג' השורות שמזכין בטעות משתקין אותו ואין שומעין כלל את דבריו. **וכן לא שייך לדון דיני נפשות לחייבו אף מאומדנא היותר גדולה שבעולם אלא דוקא על פי שני עדים כשרים שאינם בכלל נוגעים בדבר, ובטח לא ע"י עדים שמבטיחים לפוטרם מעונש אם יעידו על אחרים,** אחרי שמזהירין אותם חומר האיסור דעדות שקר בכלל וחומר איסור רציחת נפש ואיום גדול ביותר, וגם צריך התראה וקבלת התראה וגם שיאמר בפירוש שאף שידע כל זה הוא עובר, שלכן לא היה נארע למי שיחייבוהו מיתה אלא אחד לכמה שנים, וגם לא אפשר לדון דיני נפשות אלא כשביהמ"ק היה קיים וישבו סנהדרין של ע"א שהם עוד יותר גדולים בלשכת הגזית בביהמ"ק, שלכן לא דנו דיני נפשות אף במדינות שהיה רשות מהמלכות שידונו היהודים לעצמן בדיני התורה, ומ"מ לא היה נמצא כמעט בכל הדורות רוצחים ביהודים מפני חומר האיסור ומפני מה שנתחנכו ע"י התורה וע"י עונשי התורה להבין חומר האיסור ולא סתם היו מתיראים מהעונש כענין של כל דאלים גבר.

וכל זה הוא כשלא הופקר איסור הרציחה אלא שבשביל איזה תאוה גדולה או איזה מריבה על טענת ממון וכבוד עשה זה, אבל מי שהורג נפשות מחמת שהופקר אצלו איסור הרציחה והוא אכזרי ביותר, וכן כשנתרבו רוצחים ועושי רשעה היו דנין למיגדר מלתא למנוע מעשה רציחה שהוא הצלת המדינה.

והנני חותם בברכה לשר המדינה שינהל המדינה בצדק וביושר וגם במשפט הראוי כל ימיו ועוד יתגדל שמו בכל מדינתנו ארצות הברית.

To the honorable and esteemed Minister of the State, who is greatly beloved by us. May God lengthen his days, years, and administration in goodness and pleasantness.

First, I wish to express my warmth and deep admiration toward the minister of the state, regarding his desire to know the view of the Torah—given to us by God through Moses our teacher, as clarified in the Oral Torah transmitted from the sages of each generation to the next,

until it was committed to writing in the Talmud, and by the legal authorities: Rambam, the Shulchan Aruch, and others—which is the true view. **I also appreciate the minister's confidence that I am able to answer correctly and properly according to Torah law, for which may he be blessed by God in all things.**

I will now respond briefly. In the Torah itself, death penalties were prescribed for very grave offenses: for the murder of a person, for kidnapping, for various sexual transgressions, and for one who worships idols—the sun, the moon, wood, stone, and the like—since such a person is then unbound to do anything his heart desires, of every kind of depravity and cruelty in the world that the wicked have devised for their own benefit.

However, t**he purpose of the death penalty was not out of hatred toward those who did evil, nor out of fear for the survival of the world**—regarding which the Talmud states (Bava Metzia 83b): "The owner of the vineyard will come and destroy his thorns," and the law follows this, as ruled by Rambam (Laws of Assault 8:9) and all the legal authorities—**but rather so that people would understand the gravity of these prohibitions and not transgress them. At the same time, however, the Torah places immense weight on the importance of every individual life, as well as other concerns.** Therefore it was commanded that capital cases may only be adjudicated by a Sanhedrin whose members were ordained for this purpose—and only the greatest scholars of Torah were ordained, men who were also versed in secular disciplines, who were exceedingly humble, God-fearing, incorruptible, lovers of truth, and good-natured and humble of spirit, of pleasant company, and gentle dealings with others, with no disgrace or ill repute attached to them, and exceedingly merciful.

For this reason, a very aged man who had already somewhat forgotten the great pain of raising children was not appointed, nor was a person who had no children—lest he lack some measure of compassion and be excessively angry at transgressors. These great and good men could only adjudicate when there were twenty-three judges sitting as a Sanhedrin. Beyond this, they were required to seat before them three rows of great Torah scholars who had not yet reached the level of Sanhedrin membership but were close to it—a great safeguard against wrongful conviction, since if it appeared to any of those seated that the Sanhedrin was acquitting in error, he would be silenced and his words not heard at all.

It is entirely inappropriate to adjudicate capital cases and impose the death penalty even on the basis of the strongest possible circumstantial evidence; rather, **this can be done only on the testimony of two valid witnesses who have no personal stake in the matter—and certainly not through witnesses who are promised exemption from punishment if they testify against others**—after they have been warned of the gravity of the prohibition against false testimony in general and the grievous prohibition of murder, with the most severe admonition. Furthermore, a formal warning had to be given to the perpetrator, and he had to accept that warning, and even explicitly state that although he knows all this, he is going to transgress—which is why it was virtually unheard of that someone would actually be condemned to death, occurring perhaps once in many years.

Moreover, capital cases could only be adjudicated when the Temple was standing and the Sanhedrin of seventy-one—who were even greater—sat in the Chamber of Hewn Stone within

the Temple. Therefore, capital cases were not adjudicated even in the lands where there was permission from the ruling government for Jews to judge themselves according to Torah law. And yet, among the Jewish people in almost all the generations, murderers were virtually nonexistent, due to the gravity of the prohibition, as they had been educated through the Torah and through the Torah's punishments to understand the seriousness of the prohibition. They were not merely frightened of the punishment in a crude "might makes right" (*kol de'alim gevar*) fashion.

All of the above applies when the prohibition of murder had not become "ownerless" (*hefker*—that is, when he killed out of some powerful desire, or a quarrel over money or honor. But someone who kills because he has cast off the prohibition of murder entirely, being exceedingly cruel—and similarly when murderers and evildoers multiplied—they would judge based on practical necessity (*le-migdar milta*) and to prevent acts of murder, which constitutes the saving of the state.

I close with a blessing to the minister of the state, that he lead the state with justice and righteousness and with proper judgment all his days, and may his name grow ever greater throughout our country, the United States of America.

7. Iggerot Moshe, Hoshen Mishpat 2:77 (3 Nisan 5737; March 1977)

... כי צריך לידע שהשנאה לישראל מכל האומות היא גדולה גם ממלכיות שנוהגין בטובה, וכבר אמרתי על הלשון שהביא רש"י בפי' החומש פ' וישלח (ל"ג, ד') על קרא דוישקהו **ארשב"י הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב דמה שייך זה להלכה, דהוא כמו שהלכה לא משתנית כך שנאת עשו ליעקב לא משתנית דאף אלו שנוהגות באופן טוב שנאתן גדולה בעצם שלכן ח"ו להתגרות בהם ולגרום איבה** וזהו ודאי טעם הרב פאדאווא שאמר שלא יעשו זה אך מאיזה טעם לא רצה לומר טעמו. ואני מרחוק המקום וחסרון ידיעת ענינים הפאליטיים איני יכול לומר כלום, ומספק יש להחמיר שלא לתבוע את המדינה לשופטים שבמדינה אחרת אף שנעשה זה בהסכם ענגלאנד, אבל להשתדל אצל השרים במדינת ענגלאנד גופא ודאי צריך להשתדל בכל האפשרי.

... For one must know that the hatred toward Israel from all the nations is great, even from kingdoms that behave well. I have already spoken about the language that Rashi cites in his commentary on the Torah, Parashat Vayishlah (33:4), on the verse "and he kissed him": **Rabbi Shimon bar Yohai said, "It is a halakha—it is known that Esau hates Jacob." What does this have to do with halakha? Just as halakha does not change, so too Esau's hatred for Jacob does not change. Even those non-Jews that behave in a good manner, their hatred is fundamentally great. Therefore, God forbid that we should provoke them or provoke hostility.** And this is certainly the reason of Rabbi Padwa, who said that they should not do this, but for some reason did not wish to state his reason. As for me, being far from the place and lacking knowledge of the political matters, I cannot say anything; but out of doubt one should be stringent and not sue the state before judges in another country, even though this was set up with England's agreement. But lobbying the ministers in England itself—certainly one must make every possible effort.